

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9Csp/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121201469
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:6121201469.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-Petržalka, zast.: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53255739, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-Petržalka proti žalovanému: V. X., nar. XX.X.XXXX, bytom J. A. XXX/XX, XXX XX W. o zaplatenie 19 263,65 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 7563,4 eur s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 7563,4 eur od 25.6.2019 do zaplatenia, v mesačných splátkach splatných k 15.temu dňu v mesiaci po 130 eur mesačne do zaplatenia, omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

II. Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou 5.1.2021 Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal od žalovanej zaplatenia 19263,65 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tak, že je právnická osoba zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo: 15294/B. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 24.06.2019 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 14.05.2014 Zmluvu č. 5057270952 (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa Zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 06.03.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 04.03.2019, pričom vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Dlžná suma k dnešnému dňu predstavuje sumu vo výške 19 263,65 eur pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 15 461,13 eur z neuhradeného riadneho úroku vo výške 3 335,32 eur z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 414,48 eur- z neuhradených poplatkov vo výške 52,72 eur. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka počnúc dňom 25.06.2019, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom č. k. 17Up 10/2021 zo dňa 13.1.2021, zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 15 461,13 eur, úrok 3 335,32 eur, úrok z omeškania 414,48 eur a úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 15 461,13 eur od 25.6.2019 do zaplatenia.

3. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná odpor, uviedla, že úver si zobrala pod psychickým nátlakom, mala rodinné problémy, bola obeťou podvodu, aj podala trestné oznámenie na osobu, ktorá ju podviedla. V roku 2016 sa vydala, narodila sa jej dcéra s vážnou metabolickou poruchou. Starostlivosť o ňu a jej stravovanie sú veľmi finančne náročné.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi: so Zmluvou o postúpení pohľadávok čl. 6 - 11, s prílohou čl. 13, so zmluvou o úvere čl. 14 - 18, so Štandardnými európskymi informáciami čl. 17, so splátkovým kalendárom čl. 19, 20, s oznámením čl. 21, so Všeobecnými obchodnými podmienkami čl. 22 - 34, s obchodnými podmienkami čl. 35 - 46, so sadzovníkom poplatkov čl. 47 - 68, s výzvou čl. 69, čl. 70, s prehľadom pohybov na úvere čl. 71 - 84, s oznámením čl. 85, s pokusom o zmier čl. 86, so žalovanou predloženou obžalobou, upovedomením, trestným rozkazom, upovedomením o spôsobe exekúcie, rozsudkom OS Zvolen, s upovedomením o začatí exekúcie, s exekučným príkazom, so žalobcom predloženou doručenkou k oznámeniu o ohlásení mimoriadnej splatnosti z 3/2019 a podacím hárkom k pokusu o zmier, s čestným vyhlásením čl. 158, čl. 160, s poštovými poukázkami čl. 163, s lekárskou správou čl. 165, 166, s potvrdením čl. 167, 168, s vyjadrením čl. 169 - 173, s výpisom z bankového účtu čl. 176 - 180, s produktovými obchodnými podmienkami čl. 189 - 193, s vyjadrením z 23.5.2022, zo dňa 2.12.2021.

5. Na výzvu súdu žalobca doplnil podaním z 2.12.2022 platobnú históriu žalovanej a podaním z 23.5.2022 svoje tvrdenia tak, že odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver bola zachovaná. V rámci kontraktačného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti veriteľa. Pri posúdení bonity žalovaného boli do úvahy vzaté všetky dostupné informácie, vrátane údajov zo spoločného bankového/úverového registra. Výsledkom daného posúdenia schopnosti žalobcu splácať úver bol jednoznačný záver o jej platobnej spôsobilosti/schopnosti splácať daný úver. Uviedol, že postupca v spornom prípade disponoval informáciou o výške príjmu žalovanej, ktorý dosahoval 520 eur a bol overený dopytom od Sociálnej poisťovne. Dopytom právneho predchodcu žalobcu do úverového registra bola overená výška existujúcich záväzkov, pričom mesačné úverové zaťaženie bolo v čase poskytnutia úveru vo výške 48 €. Poskytnutým úverom boli splatené existujúce úvery a v rámci posudzovania bonity bolo preto brané do úvahy úverové zaťaženie vo výške 8 eur. Poskytovateľ úveru použil paušálny predpoklad na vypočítanie povinnej rezervy ako 45% z akceptovaného príjmu. Takýto postup je schválený prísnyimi regulačnými mechanizmami Národnej banky Slovenskej republiky, ktorá vykonáva dohľad nad finančným trhom. V čase poskytnutia úveru totiž neexistovali žiadne záväzné postupy, ktoré bol poskytovateľ úveru povinný v rámci skúmania schopnosti splácať úver povinný dodržiavať. Nastavenie postupov banky v rámci posudzovania bonity klientov zastrešovalo oddelenie riadenia rizík, ktoré v súlade s Opatrením NBS č. 13/2010 stanovilo metodiku riadenia kreditného rizika. Overenie bonity by bolo realizované nasledovne: Výška čistého príjmu 520 eur, povinná rezerva (45 % z príjmu) 234 eur, existujúce splátky 8 eur, na splátku poskytnutého úveru zostalo 278 eur. Žalovaná mala dostatočnú finančnú rezervu na splácanie poskytnutého úveru a poskytovateľ úveru posúdil s odbornou starostlivosťou schodnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver.

6. Na základe vykonaných dôkazov súd zistil tento skutkový stav:

Žalovaná vo výpovedi potvrdila, že úverom, ktorý nezospornila, pomohla osobe, ktorú ani nepoznala. Neskôr si našla priateľa, narodila sa im dcéra, ktorá má fenilketonúriu (má špeciálnu stravu), potraviny objednáva z Nemecka, mesačne stoja 300 eur. Keby nemala takúto stravu, mohla by byť mentálne postihnutá. Na pojednávaní uviedla, že strava jej dcéry je náročná. Dostáva materskú 320 eur, príspevok na stravu 38 eur. Má 20 ročného syna, ktorý je momentálne nezamestnaný. Otec mojej dcéry žije s nimi, je dlhodobo nezamestnaný. Chodí do Nemecka robiť brigádnycky. Platia nájom 540 eur. Keď zaplatia potrebné výdavky je zostáva materská na maloletú a jej stravu. Žalovanú čaká operácia - rekonštrukcia brušnej dutiny, preto má problém sa zamestnať. Starostlivosť o maloletú je náročná. Musela navštíviť psychiatra, aby to zvládala.

7. Súd mal z predloženej žaloby a listín preukázané, že žalovaná bola uvedená do omylu v tom že vypomáha osobe V. V. (vyplýva to z právoplatného rozsudku Okresného súdu Zvolen

1T49/2018-337, právoplatného 15.4.2019, ktorým bola za tento skutok odsúdená K. V., č.l. 127-128) podpísala vo svojom mene dve úverové zmluvy, jednu s právnym predchodcom žalobcu, na základe zmluvy zo 14.5.2014, ktorú popísala ešte pod menom V. K., bytom W. XXX/XX R., je bol poskytnutý úver 18.500 eur, s úrokovou sadzbou 9,9%, výškou splátky 254,34 eur k 25.dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky 25.6.2014, s počtom splátok 120, s konečnou splatnosťou 25.5.2024, s ročnou percentuálnou mierou nákladov 11,42%, s priemernou RPMN 9,19%, s celkovou čiastkou, ktorú musí zaplatiť veriteľ 30518,18 eur, bez povinného poistenia. K zmluve bol pripojený splátkový kalendár.

8. Dňa 1.2.2019 vyzval právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa a.s Bratislava IČO 00151653, žalovanú na úhradu dlžnej sumy 4926,42 eur do 15 dní, inak je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Právny predchodca žalobcu oznámil 6.3.2019 žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru k 4.3.2019. Podľa doručky bolo doručené žalovanej 11.3.2019.

9. Dňa 26.3.2019 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 18659,56 eur, upozornil ju že inak bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe.

10. Dňa 29.6.2019 bolo oznámené žalovanej postúpenie pohľadávky na žalobcu. Žalobca poslal žalovanej 3.12.2020 pokus o zmier. Žiadal od nej úhradu sumy 22268,54 eur.

11. Súd vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení a dôkazov, podaním z 2.12. 2021 žalobca doplnil, že v zmysle čl. I. zmluvy sa žalovaná zaviazala splatiť úver s úrokovou sadzbou po zohľadnení zľavy vo výške 9,90% p.a. V zmysle čl. II. ods. 1 Zmluvy sa žalovaná zaviazala uhrádzať poplatok za poistenie k úveru vo výške 8,60 eur mesačne a poplatok za každú vystavenú upomienku vo výške 25,- eur. Žalovaná bola povinná uhradiť pohľadávku 120-timi mesačnými splátkami vo výške 254,34 eur, splatnými od 25.04.2014 do 25.05.2024, a to vždy k 25-temu dňu v mesiaci. Dňa 24.06.2019 postúpil postupca na žalobcu pohľadávku zo Zmluvy v celkovej výške 19263,65 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 15461,13 eur, z poplatkov vo výške 52,72 eur, z riadneho úroku vo výške 3335,32 eur, z úroku z omeškania zmluvného vo výške 200,33 eur a z úroku z omeškania vo výške 214,15 eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok. Žalovaná dňa 15.05.2014 čerpala peňažné prostriedky v celkovej výške 18.500,- eur, žalovaná z poskytnutého úveru uhradila sumu v celkovej výške 8929,12 €, a to splátkami 254,34 eur od 25.6.2014 do 25.11.2014 a následne rôznymi splátkami do 22.5.2019. Z úhrad žalovanej bola na istinu započítaná suma vo výške 3038,87 eur, na riadny úrok suma vo výške 5587,36 eur, na úrok z omeškania zmluvný suma vo výške 4,87 eur a na poplatky suma vo výške 298,02 eur. Postúpená istina tak predstavuje poskytnutý úver mínus úhrady žalovaného započítané na istinu (18500,- eur- 3038,87 eur = 15461,13 eur), poplatky sú vo výške vo výške 52,72 eur, poplatky v celkovej výške 350,74 € sú v platobnej histórii označené ako „Zmluvná pokuta za omeškanie“ a „Poplatok za poistenie k úveru“ Z úhrad žalovanej bola na poplatky započítaná suma vo výške 298,02 eur, neuhradené poplatky ku dňu postúpenia predstavovali sumu vo výške 52,72 eur. Riadny úrok predstavuje sumu vo výške 3335,32 eur, zmluvný úrok je v celkovej výške 8922,68 eur, z úhrad žalovanej bola na zmluvný úrok započítaná suma vo výške 5587,36 eur, neuhradený zmluvný úrok predstavuje sumu vo výške 3335,32 eur.

12. Súd skúmal, či má žalobca aktívnu legitimáciu v spore.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 citovaného zákona, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 citovaného zákona, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Predmet civilného sporového konania vymedzuje žalobca, a to určením rozhodujúcich skutočností a žalobným návrhom.

13. Žalobca predmetom súdneho konania urobil nárok o zaplatenie sumy 19263,65 eur s 5% úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 15461,13 eur od 25.6.2019 do zaplatenia.

14. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, čo znamená, že sa vždy spravuje Obchodným zákonníkom bez ohľadu na to, kto je subjektom týchto vzťahov. Uvedené však neplatí, ak ide o spotrebiteľskú úverovú zmluvu.

15. Spotrebiteľskou zmluvou je akákoľvek súkromnoprávna zmluva, ktorá sa vyznačuje definičnými znakmi uvedenými v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, či je upravená Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom alebo iným osobitným zákonom. Na to, aby sa súkromnoprávna zmluva mohla považovať za spotrebiteľskú zmluvu, musí byť splnená podmienka, že zmluvnou stranou je na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ.

16. Dňa 14.5.2014 medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 5057270952. Zmluvu uzatváral právny predchodca žalobcu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom bolo aj poskytovanie pôžičiek a úverov. Z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by žalovaná ako dlžník konala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľov.

17. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. Podľa § 2 písm. d) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Právny vzťah zo zmluvy je i vzťahom podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách.

19. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu. Strana, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je žalobcom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Strana, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu.

20. Podľa § 1 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 9.4.2020, tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému.

Podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite, dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta

so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka, banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom, len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

21. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzkov, a preto sa pre platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách, mal zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 na myslí oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu, napriek písomnej výzve banky, v omeškaní.

Podmienky, uvedené v § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., sú zákonnými špeciálnymi podmienkami, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym právnym predpisom vo vzťahu ku Občianskemu zákonníku.

Ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. nepredpisuje, ako má vyzerať výzva, predchádzajúca postúpeniu pohľadávky (okrem toho, že má mať písomnú formu), ani to, že by v tejto výzve malo byť upozornenie na možnosť postúpenia pohľadávky. Za písomnú výzvu podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., je preto možné považovať aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ktorého súčasťou je výzva na uhradenie pohľadávky z konkrétnej zmluvy a v konkrétnej výške (keďže podľa uvedeného ustanovenia zákona, postačuje omeškanie - napriek výzve - dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením, čo len časti peňažného záväzku). V tejto súvislosti, súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 19Co 12/2018-129 zo dňa 27.2.2019.

Ako to už bolo uvedené, dňa 6.3.2019 pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa a.s. Bratislava žalovanej oznámil, že úverová pohľadávka z predmetnej zmluvy sa stala v zmysle bodu 8.1 produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a.s s účinnosťou od 1.1.2015 pre omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace, splatnou v celom rozsahu. V podaní uviedol, že dlžná čiastka predstavuje 18577 eur celkovo. Vyzval ju, aby do 15 dní odo dňa doručenia výzvy dlžnú sumu uhradila na označené číslo účtu. Toto oznámenie bolo žalovanej doručené 11.3.2019. K postúpeniu pohľadávky došlo zmluvou z 24.6.2019.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, podmienka výzvy žalovanej podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. bola v konaní preukázaná. Žalobca je teda aktívne legitimovaný v konaní.

22. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, účinného od 5.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť, možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa §100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť ku dňu 4.3.2019.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od

omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

Podľa § 54a veta prvá Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že po márnom uplynutí premlčacej lehoty právo nemožno vymáhať, pričom na túto skutočnosť musí súd prihliadnuť aj bez námietky. Jediným kritériom na to, aby sa aktivovali obmedzenia podľa § 54a Občianskeho zákonníka, je povaha právneho vzťahu. Musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, je vo vzťahu ku všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka, špeciálne. Podľa vety prvej, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade splatnosti celého dlhu, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ide o tú splátku, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčanie celého zvyšku dlhu, nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. Veriteľ môže vyhlásiť úver za predčasne splatný najskôr po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh a za splnenia podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to upozornenia spotrebiteľa (dlžníka) na možnosť zosplatenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva.

23. Zmluvné strany si v Zmluve o splátkovom úvere dohodli splatnosť splátok vždy k 25. dňu v mesiaci.

Právny predchodca žalobcu uplatnil svojím dispozičným úkonom právo o plnenie celku dňa 4.3.2019. Výzva na úhradu dlžnej sumy bola doručená žalovanej 11.3.2019. Pred uplatnením práva vyhlásiť úver za predčasne splatný (právo o plnenie celku), upozornil veriteľ žalovanú na výkon tohto práva podaním zo dňa 1.2.2019.

Splátkou predchádzajúcou zročnosti celého dlhu je teda zrejme splátka splatná viac ako tri mesiace pred zosplatením, teda splátka zo dňa 25.12.2018, od tohto dátumu začala plynúť premlčacia doba, uplynula by 25.12.2021. Žaloba bola podaná 5.1.2021, teda zosplatený úver ako celok nie je premlčaný. Premlčané sú však nezaplatené splátky, splatné pred viac ako tromi rokmi pred podaním návrhu. Žalovaná zaplatila celkovo splátkami sumu 8929,12 eur, pri započítaní splátok na najstaršiu splatnú splátku (§ 330 Obchodného zákonníka ods.1, podľa ktorého ak má veriteľovi splniť ten istý dlžník niekoľko záväzkov a poskytnuté plnenie nestačí na splnenie všetkých záväzkov, je splnený záväzok určený pri plnení dlžníkom. Ak dlžník neučí, ktorý záväzok plní, je splnený záväzok najskôr splatný, a to najprv jeho príslušenstvo), tak zaplatila splátky od 25.6.2014 do apríla 2017 v celej výške a za máj 2017 zaplatila sumu 27,21 eur zo splátky splatnej za máj 2017. Dlhuje za máj 2017 sumu 227,1 eur, a ďalšie splátky od júna 2017 do decembra 2017 sumu spolu 1780,38 eur, ktoré boli splatné od mája 2017 do decembra 2017, pred viac ako tromi rokmi pred podaním žaloby 5.1.2021, teda pred 5.1.2018 a ktoré sú teda premlčané. Spolu sú premlčané splátky vo výške 2007,48 eur, ktorú sumu zo žalovanej čiastky teda súd žalobcovi z tohto dôvodu nepriznal.

24. Podľa § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch ods. 1, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom

berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 citovaného zákona, ods. 2 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Súd skúmal, či právny predchodca žalobcu postupoval pri uzavretí zmluvy s odbornou starostlivosťou. Právny predchodca žalobcu disponoval informáciou o výške príjmu žalovanej, ktorý dosahoval 520 eur a bol overený dopytom od Sociálnej poisťovne. Dopytom právneho predchodcu žalobcu do úverového registra bola overená výška existujúcich záväzkov, pričom mesačné úverové zaťaženie bolo v čase poskytnutia úveru vo výške 48 €. Poskytnutým úverom boli splatené existujúce úvery a v rámci posudzovania bonity bolo preto brané do úvahy úverové zaťaženie vo výške 8 eur. Poskytovateľ úveru použil paušálny predpoklad na vypočítanie povinnej rezervy ako 45% z akceptovaného príjmu. Súd uzavrel, že právny predchodca žalobcu postupoval s odbornou starostlivosťou.

25. Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Súd skúmal, či zmluva obsahuje predpísané náležitosti podľa zák. č. 129/2010 Z. z. (§ 9 ods. 2). V zmluve je uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov 11,42%. V predmetnej zmluve je síce uvedená RPMN (vo výške 11,42%), ale tento údaj o RPMN nie je správny. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že do výpočtu RPMN mali byť započítané všetky náklady vrátane dohodnutého úroku a odplaty. V prípade započítania dohodnutého úroku i odplaty by správna hodnota RPMN bola vo výške 11,52 % (zdroj: <<https://openiazoch.zoznam.sk/hotovostne-pozicky/kalkulacka>>), RPMN uvedená v zmluve vo výške 11,42% je tak uvedená nesprávne, v neprospech spotrebiteľa. V zmluve je ďalej údaj o počte splátok 120, výška splátky je 254,34 eur, čo predstavuje celkovú čiastku ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 30520,8 eur a nie sumu 30518,18 eur, ako je to uvedené v zmluve. Zmluva teda neobsahuje ani údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

Podľa § 11 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere ods. 1 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

Pokiaľ teda zmluva o úvere neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Žalovanej bol poskytnutý úver 18500 eur, doposiaľ uhradila 8929,12 eur. Zostáva teda splatiť sumu 9570,88 eur, z toho časť splátok od mája 2017 do decembra 2017 vo výške 2007,48 eur je premlčaná.

9570,88 eur - 2007,48 je 7563,4 eur. K úhrade tejto sumy preto súd zaviazal žalovanú a vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

26. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka „Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Podľa § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka „Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva. S účinnosťou od 01.02.2013 je výška úrokov z omeškania určená nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. tak, že výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalovaná po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru riadne neplnila svoj záväzok, dostala sa do omeškania deň po vyhlásení mimoriadnej splatnosti od 5.3.2019. Žalobca uplatnil úrok z omeškania od 25.6.2019, teda deň po postúpení pohľadávky. Súd preto priznal žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v zákonnej sadzbe 5 % ročne z priznanej dlžnej sumy.

27. Na žiadosť žalovanej, v súlade s ust. § 232 ods. 4 CSP, umožnil súd žalovanej zaplatiť žalobcovi prisúdenú istinu aj s úrokmi z omeškania v pravidelných mesačných splátkach vo výške 130 eur, vychádzajúc z toho, že nie je v možnostiach a schopnostiach žalovanej zaplatiť dlh žalobcovi naraz, pretože nevlastní žiaden majetok, poberala v roku 2021 rodičovský príspevok 378 eur a prídavok na dieťa 49,9 eur. Podľa lekárskeho potvrdenia trpí jej dcéra na ochorenie fenyktonúria, akútnu konjunktivitídu a iné, čo si vyžaduje sledovanie krvi, kardiologické a neurologické vyšetrenia, dispenzarizáciu v ambulancii pre dedičné metabolické ochorenia a iné kontroly. Je nastavená na nízkobielkovinovú diétu a substitučnú liečbu. K tomu predložila žalovaná výdavkové doklady. Manžel je nezamestnaný, ona je na predĺženej materskej dovolenke. Súd bol toho názoru, že úhrada plnenia žalobcovi v súdom určených mesačných splátkach nemôže byť na ujmu žalobcovi, naopak uloženie povinnosti žalovanej uhradiť žalobcovi plnenie naraz, resp. vo vyšších, než súdom uložených splátkach, je vzhľadom na pomery žalovanej nereálne a spôsobilo by žalovanej ešte väčšie existenčné problémy, než v súčasnosti už má.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní úspešný 39,26 %, neúspešný 60,74%, bol prevažne neúspešný, jeho čistý neúspech bol v 21,48 %. Žalovaná bola neúspešná v 39,26%, úspešná v 60,74 %. Jej čistý úspech je 21,48%, teda prevažne úspešná žalovaná by mala nárok na náhradu trov konania, avšak zo spisu nevyplýva, že by jej trovy konania vznikli, preto jej súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.